

Folketinget — Europaudvalget

Christiansborg, den 31. maj 2007

Folketingets repræsentant ved EU

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Status over institutionernes behandling af forordningen om markedsføringen af plantebeskyttelsesmidler

Resumé

Forordningen om markedsføringen af plantebeskyttelsesmidler skal ses i forlængelse af temastrategien og rammedirektivet om bæredygtig anvendelse af pesticider. Medlemmerne af Europa-Parlamentets Udvalg om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed, der behandler forordningen og de to øvrige kommissionsforslag, er kritiske over for Kommissionens forslag til forordningen. Udvalgsmedlemmerne ønsker generelt en strammere kontrol for brugen af plantebeskyttelsesmidler, og er særligt kritiske over for introduktionen af zoneopdelingen, hvorfor der bakkes op om ordførerens forslag om godkendelsesprocedurer baseret i medlemsstaterne med mulighed for *frivillig* gensidig anerkendelse. I Rådet har den danske holdning tidligere stået alene, om end den nu nyder større opbakning. Rådets behandling af forslaget er dog stadig præget af stor uenighed.

Kommissionens forslag

Kommissionen ønsker at forbedre EU-lovgivning om brugen af pesticider og plantebeskyttelsesmidler, hvorfor der er udarbejdet en temastrategi for bæredygtig anvendelse af pesticider¹. Man har så vidt muligt indarbejdet de ønskede foranstaltninger i eksisterende lovgivning, men til dækning af de områder der ikke kan inkluderes i eksisterende lovgivning har Kommissionen

¹ KOM (2006) 372 Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet, Det Europæisk Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, Temastrategi for bæredygtig anvendelse af pesticider

desuden udarbejdet et forslag til et rammedirektiv². Det er i forlængelse heraf, at forslaget om en forordning om markedsføringen af plantebeskyttelsesmidler er udarbejdet.

Forordningen har til formål at sikre bedre beskyttelse af menneskers og dyrs sundhed, såvel som miljøet. Det foreslås, at der arbejdes ud fra forsigtighedsprincippet, hvorved det er industrien, der skal bevise, at stoffer og produkter ikke er til skade for miljøet eller menneskers sundhed.

Forordningen sigter mod en styrkelse af kontrollen af:

- 1) plantebeskyttelsesmidler
- 2) de aktivstoffer plantebeskyttelsesmidlerne indeholder, samt
- 3) markedsføringen af plantebeskyttelsesmidlerne

I forordningen foreslås det, at medlemsstaterne inddeles i 3 zoner, inden for hvilke obligatorisk gensidig anerkendelse af produktgodkendelser skal være gældende. Som en del af godkendelsesproceduren foreslås en positivliste over aktivstoffer, safenere og synergister, samt en negativliste over hjælpestoffer. Godkendelserne skal endvidere være tidsbegrænset. Samtidig foreslås det, at man fremmer brugen af såkaldte lavrisiko-produkter; man arbejder her ud fra substitutionsprincippet.

Europa-Parlamentets foreløbige behandling

Den tematiske strategi, rammedirektivet og forordningen behandles af Europa-Parlamentets Udvalg om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed (ENVI), i forstærket samarbejde³ med Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter (AGRI). Den tematiske strategi, der behandles som en egen-initiativ betænkning, og rammedirektivet, der behandles under den fælles beslutningsprocedure, følger samme tidsplan. Forordningen behandles efter en separat tidsplan under den fællesbeslutningsprocedure.

² KOM (2006) 373 Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv, om en ramme for Fællesskabets indsats for en bæredygtig anvendelse af pesticider

³ Ved det forstærkede samarbejde kan det samarbejdende udvalg (i dette tilfælde AGRI) selv fremsætte ændringsforslag ved plenarforsamlingen, dog indsnævret til de områder hvor udvalget har kompetencer.

Der er ensartede tendenser i behandlingen af de tre forslag. Udvalgets medlemmer er særdeles kritiske over for zoneopdelingen, hvorfor der bakkes kraftigt op om betænkningen om forordningen, hvori ordføreren – tyske Hiltrud Breyer (Verts/ALE) – argumenterer for at opgive zoneopdelingen til fordel for godkendelsesprocedurer baseret i medlemsstaterne, med *frivillig* gensidig anerkendelse i de øvrige medlemsstater.

Generelt ønsker udvalgsmedlemmerne en strammere kontrol for brugen af plantebeskyttelsesmidler. Medlemmerne ønsker strammere kontrol af parallelimporten, stærkere promovering af substitutionsprincippet, tidsbegrænsede godkendelser, sikringen af at så få dyreforsøg som muligt finder sted samt en stærkere kobling til Grundvandsdirektivet⁴ og Vandrammedirektivet⁵, for at sikre en bedre beskyttelse af medlemsstaternes grund- og overfladevand. Medlemmerne har samtidig udtrykt ønske om introduktionen af specifikke (kvantitative såvel som kvalitative) krav for brugen af plantebeskyttelsesmidler, idet de vurderer, at beskyttelse på baggrund af risikovurderinger alene er for usikker. I henhold hertil refererede medlemmer positivt til det danske eksempel, hvor man bl.a. har indført kontrol af hyppigheden, hvormed plantebeskyttelsesmidler bruges.

Enkelte repræsentanter fra EPP-ED gruppen fremhævede, som de eneste, en række kritiske punkter i forhold til få dele af udkastet til betænkningen om forordningen. De fremhævede, at man ikke må glemme, at pesticider/plantebeskyttelsesmidler *er* nødvendige, og at landmænd og andre brugere ikke bør belastes ved introduktionen af forordningen.

Rådet og Kommissionens forhandlinger

Rådets behandling bærer præg af stor uenighed mellem medlemslandene; bl.a. om retsgrundlaget. Samtidig nedprioriteres behandlingen i forhold til behandlingen af spørgsmålet om klimaændringer. Behandlingen af forordningen ligger derfor stille – og er af det tyske formandskab skubbet

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2006/118/EF af den 12. december 2006, om beskyttelse af grundvandet mod forurening og forringelse

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2000/60/EC af den 23. oktober 2000, om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger

videre til det portugisiske formandskab – mens repræsentanterne i COREPER venter på udmeldinger fra deres regeringer.

Som udgangspunkt var Danmark alene i Rådet med sin kritik af zoneopdelingen, men ifølge kilder fra Rådet samt Dan Jørgensen, næstformand i ENVI og skyggeordfører for PSE på de tre forslag, vinder den danske holdning nu større opbakning; bl.a. fra Holland, Irland og delvist Frankrig. Hvorvidt der er basis for et flertal eller et blokerende mindretal er uvist. Rådet er positiv over for substitutionsprincippet og prioriterer samtidig spørgsmålet om parallelimport særligt højt.

Dan Jørgensen vurderer, på opfordring fra Europaudvalget, at en afslutning efter andenbehandling er mulig, men påpeger at han vil insistere på en forligsbehandling⁶, hvis ikke kravet om at droppe zoneopdelingen accepteres. Han har desuden kommenteret, at samarbejde med Kommissions generaldirektorat for miljø er godt, men at interne forhandlinger mellem generaldirektoratet for miljø og generaldirektoratet for landbrug og udviklingen af landdistrikter er uafklaret.

⁶ Forslaget er på nuværende tidspunkt under førstebehandling. Efter førstebehandlingen vil forslaget tilgå Rådet, der udarbejder en fælles holdning. Forslaget går således over i andenbehandlingen, hvor Parlamentet enten vedtager Rådets holdning eller forkaster den. I tilfælde af at Parlamentet forkaster Rådets holdning, vil Kommissionen komme med en udtalelse, hvorefter forslaget kan tilgå forligsudvalget, bestående af lige mange medlemmer fra Rådet og Parlamentet, som bistås af Kommissionen. Forligsudvalget har herefter seks uger til at udarbejde en fælles holdning.

Tidsplan for den videre behandling i Parlamentet

Den tematiske strategi og rammedirektivet

Vedtagelse i udvalget: 25.-27. juni 2007

Endelig vedtagelse i plenarforsamlingen: September 2007

Forordningen

Behandling af ændringsforslag: 25.-27. juni

Vedtagelse i udvalget: 15.-16. juli 2007

Endelig vedtagelse i plenarforsamlingen: September, muligvis oktober

Med venlig hilsen

Anders Johnsen
(11173)